

Ashkon Ki Barsaat (Gujarati)

સંખ્યા: ૧૫૦-૦૦

અશ્કોં કી બરસાત

(સીરતે ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رحمته الله કે ચન્થ ગોશે)

શૈમે તરીકત, રબીરે અદલે મુજાત, જાનિયે દા'વતે મસ્લામી, હાઝત અલ્લામ મૌલાના અબૂ ઝિયાઝ

મુહમ્મદ ઇબ્રાહિમ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી رحمته الله

مكتبة الزينة
(مجموعات إسلامية)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ
દીની કિતાબ યા ઇસ્લામી સબક પઢને સે પહલે જૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ જો કુછ પઢેગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હે :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

તરજમા : ઐ અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ ! હમ પર ઇલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુરુગી વાલે । (المستطرف ج ١، دار الفكر بيروت)
નોટ : અવ્વલ આબિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

“અશ્કોં કી બરસાત”

યેહ કિતાબ (અશ્કોં કી બરસાત)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી) ને ઇસ કિતાબ કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાઅએ કરવાયા હૈ. ઇસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાઝે તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ, ઈ-મેઇલ યા SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના

સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને, તીન દરવાઝા,

અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

MO. 9374031409 • E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

અશકોં કી બરસાત¹

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ યેહ રિસાલા (36 સફહાત) આખિર
તક પઢ લીજિયે إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ઈમાન તાઝા હો જાએગા.

દુરુદ શરીફ કી ફઝીલત

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે મૌલાએ કાએનાત, અલિય્યુલ
મુર્તઝા શેરે ખુદા كَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيم ફરમાતે હેં : જબ કિસી મસ્જિદ કે
પાસ સે ગુઝરોં તો રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ પર
દુરુદે પાક પઢો. (فَضَّلَ الصَّلَاةَ عَلَى النَّبِيِّ لِلْقَاضِي الْجَهْمِيِّ ص ٧٠ رقم ٨٠)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّيْ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

પુર રૌનક બાઝાર મેં રેશમ કે કપડે કી એક દુકાન પર ઉસ
દુકાન કા ખાદિમ મશગૂલે દુઆ હૈ ઔર અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ સે જન્નત કા
સુવાલ કર રહા હૈ. યેહ સુન કર માલિકે દુકાન પર રિક્કત તારી હો
ગઈ, આંખોં સે આંસૂ જારી હો ગએ હત્તા કે કન્પટિયાં ઔર કન્ધે
કાંપને લગે. માલિકે દુકાન ને ફૌરન દુકાન બન્દ કરને કા હુકમ દિયા,
અપને સર પર કપડા લપેટ કર જલ્દી સે ઉઠે ઔર કહને લગે :
અફ્સોસ ! હમ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ પર કિસ કદર જરી (યા'ની નિડર) હો

1 : યેહ બયાન અમીરે અહલે સુન્નત وَأَمَّا بَرَكَاتُهَا فَكَثِيرَةٌ ને તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર
સિયાસી તહરીક દા'વતે ઈસ્લામી કે આલમી મ-દની મર્કઝ ફૈઝાને મદીના કે અન્દર હફતાવાર સુન્નતોં
ભરે ઈજતિમાઅ (3 શા'બાનુલ મુઅઝ્ઝમ સિ. 1431 હિ./ 15-7-10) મેં ફરમાયા થા. તરમીમ વ
ઈઝાફે કે સાથ તહરીરન હાઝિરે બિદમત હૈ. મજલિસે મક-ત-બતુલ મદીના

ગએ કે હમ મેં સે એક શપ્સ સિફી અપને દિલ કી મરજી સે અલ્લાહ
 سے جَنّت માંગતા હૈ. (યેહ તો બહુત હિમ્મત ભરા સુવાલ હૈ)
 હમ જૈસે (ગુનહગારોં) કો તો અલ્લાહ سے (અપને ગુનાહોં કી)
 મુઆફી માંગની ચાહિયે. યેહ માલિકે દુકાન બહુત ઝિયાદા ખૌફે
 ખુદા سے હામિલ થે, રાત જબ નમાઝ કે લિયે ખડે હોતે તો ઈન
 કી આંખોં સે ઈસ કદર અશ્કોં કી બરસાત હોતી કે ચઢાઈ પર આંસૂ
 ગિરને કી ટપટપ સાફ સુનાઈ દેતી. ઔર ઈતના રોતે ઈતના રોતે કે
 પડોસિયોં કો રહમ આને લગતા.

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આપ જાનતે હૈં યેહ કૌન થે ? યેહ માલિકે દુકાન કરોડો હ-નફિયોં કે અઝીમ પેશવા, સિરાજુલ ઉમ્મહ, કાશિકુલ ગુમ્મહ, ઈમામે આ'ઝમ, ફકીહે અફખમ હઝરતે સય્યિદુના ઈમામે અબૂ હનીફા નો'માન બિન સાબિત رضى الله تعالى عنه થે.

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ.283)

ચારોં ઈમામ બરહુક હેં.

સચ્ચિદાના ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા કા નામે નામી નો'માન, વાલિદે ગિરામી કા નામ સાબિત ઔર કુન્યત અબૂ હનીફા હૈ. આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ 70 સિ.હિ. મેં ઈરાક કે મશહૂર શહર “કૂફે” મેં પૈદા હુએ ઔર 80 સાલ કી ઉમ્ર મેં 2 શા'બાનુલ મુઅઝ્ઝમ 150 સિ.હિ. મેં વફાત પાઈ. (નુઝ્હતુલ કારી, જિ.1, સ.169, 219) ઔર આજ ભી બગદાદ શરીફ મેં આપ કા મઝારે ફાઈઝલ અન્વાર મર-જએ ખલાઈફ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શાપ્સ મુઝ પર દુરુદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્મત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખરૂન)

હે. અઈમ્મએ અર-બઆ યા'ની ચારોં ઇમામ (ઇમામે અબૂ હનીફા, ઇમામ શાફેઈ, ઇમામે માલિક ઓર ઇમામે અહમદ બિન હમ્બલ (رضی اللہ تعالیٰ عنہم) બરહક હેં ઓર ઇન ચારોં કે ખુશ અકીદા મુકલ્લિદીન આપસ મેં ભાઈ ભાઈ હેં, ઇન મેં આપસ મેં તઅસ્સુબ (યા'ની હટધર્મી) કી કોઈ વજહ નહીં. સચ્ચિદુના ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (رضی اللہ تعالیٰ عنه) ચારોં ઇમામોં મેં બુલન્દ મર્તબા હેં, ઇસ કી એક વજહ યેહ ભી હૈ કે ઇન ચારોં મેં સિફ આપ તાબેઈ હેં. “તાબેઈ” ઉસ કો કહતે હેં : “જિસ ને ઇમાન કી હાલત મેં કિસી સહાબી (رضی اللہ تعالیٰ عنه) સે મુલાકાત કી હો ઓર ઇમાન પર ઉસ કા ખાતિમા હુવા હો.” (الْخَيْرَاتُ الْجَسَانُ ص ૩૩) સચ્ચિદુના ઇમામે આ'ઝમ (عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْأَكْرَم) સે મુખ્તાલિફ રિવાયાત કે તહ્ત ચન્દ સહાબએ કિરામ (عليهم الرضوان) સે મુલાકાત કા શરફ હાસિલ કિયા હૈ ઓર બા'ઝ સહાબા (عليهم الرضوان) સે બરાહે રાસ્ત સરવરે કાએનાત (صَلَّى اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم) કે ઇશાદાત ભી સુને હેં. યુનાન્યે હઝરતે સચ્ચિદુના વાસિલા બિન અસ્કઅ (رضی اللہ تعالیٰ عنه) સે સુન કર ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (رضی اللہ تعالیٰ عنه) ને યેહ રિવાયત બયાન ફરમાઈ હૈ કે અલ્લાહ કે પ્યારે હબીબ, હબીબે લબીબ, તબીબોં કે તબીબ (صَلَّى اللہ تعالیٰ علیہ والہ وسلم) કા ફરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ : અપને ભાઈ કી શુમાતત ન કર (યા'ની ઉસ કી મુસીબત પર ઇઝહારે મુસર્રત ન કર) કે અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉસ પર રહ્મ કરેગા ઓર તુઝે ઉસ મેં મુખ્તલા કર દેગા.

(سُنَنِ تِرْمِذِي ج ૬ ص ૨૨૭ حَدِيث ૨૦૧)

હે નામ નો'માન ઇબ્ને સાબિત, અબૂ હનીફા હૈ ઉન કી કુન્યત પુકારતા હૈ યેહ કહ કે આલમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્ષિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللہ تعالیٰ علی محمد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالْاَيُّوْمُ سَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्दे पाक न पड़ा
तहकीक वोह बह बप्त हो गया. (उर्दू)

હ-નફિયોં કે લિયે મઁફિરત કી બિશારત

સચ્ચિદુના ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره ने अपनी जिन्दगी में पचपन (55) હજ કિયે. જબ આખિરી બાર હજ કી સઆદત હાસિલ કી તો ખુદામે કા'બએ મુશરફા ને આપ رضى الله تعالى عنه કી ખ્વાહીશ પર બાબુલ કા'બા ખોલ દિયા, આપ رضى الله تعالى عنه બસદ ઈજઝો નિયાઝ અન્દર દાખિલ હુએ ઔર બૈતુલ્લાહ કે દો સુતૂનોં કે દરમિયાન ખડે હો કર દો² રફૂઅત મેં પૂરા કુરઆને પાક ખત્મ કિયા, ફિર દેર તક રો રો કર મુનાજાત કરતે રહે, આપ رضى الله تعالى عنه મશ્ગૂલે દુઆ થે કે બૈતુલ્લાહ કે એક ગોશે (યા'ની કોને) સે આવાઝ આઈ : “તુમ ને અચ્છી તરહ હમારી મા'રિફત (યા'ની પહચાન) હાસિલ કી ઔર ખુલૂસ કે સાથ ખિદમત કી, હમ ને તુમ કો બખ્શા ઔર કિયામત તક જો તુમ્હારે મઝહબ પર હોગા (યા'ની તુમ્હારી તકલીદ કરેગા) ઉસ કો ભી બખ્શ દિયા.” (۱۲۷-۱۲۶ ص ۱ دَرْمُخْتَار ج ۱) હમ કિસ કદર ખુશ નસીબ હૈં કે હઝરતે સચ્ચિદુના ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رضى الله تعالى عنه કા દામને કરમ હમારે હાથોં મેં આયા.

મરૂ શહા ! ઝેરે સબ્ઝ ગુમ્બદ, હો મેરા મદફન બકીએ ગરકદ કરમ હો બહરે રસૂલે અકરમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَى مُحَمَّد

રૌઝએ શાહે અનામ સે જવાબે સલામ

હમારે ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره પર શહ-શાહે

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस ने मुझ पर इस भरतभा सुब्ब और इस भरतभा शाम दुइदे पाक पढा
(उसे किया मत के दिन मेरी शफाअत मिलेगी.) (रुह الرواة)

ઉમમ મુનવ્વરહ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા બેહદ લુત્ફો કરમ થા. મદીનએ મુનવ્વરહ زَادَ اللہُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا में જબ આપ رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ ने सरकारे नामदार صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم के रौजओ पुर अन्वार पर इस तरह सलाम अर्ज किया : اَلسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَ الْمُرْسَلِینَ तो रौजओ अन्वर से जवाब की आवाज आई : وَعَلَیْكَ السَّلَامُ يَا اِمَامَ الْمُسْلِمِینَ

(تذكرة الاولياء ص ۱۸۶ انتشارات گنجینه تهران)

તુમહારે દરબાર કા ગદા હું, મેં સાઈલે ઇશકે મુસ્તફા હું
કરો કરમ બહરે ગૌસે આ'ઝમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ.283)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْ مُحَمَّد

તાજદારે રિસાલત કી બિશારત

સચ્ચિદ્રના ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ ने જબ તહસીલે ઈલ્મ સે ફરાગત હાસિલ કર લી તો ગોશા નશીની કી નિયત ફરમાઈ, એક રાત જનાબે રિસાલત મઆબ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી ખ્વાબ મેં ઝિયારત હુઈ. મીઠે મીઠે મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰલِہٖ وَسَلَّم ने ईशाई फरमाया : “अबू हनीफा ! अब्लाह عَزَّوَجَلَّ ने आप को मेरी सुन्नत जिन्दा करने के लिये पैदा फरमाया है, आप गोशा नशीनी का हरगिज कस्ट (या'नी धरादा) न करें. ”

(تذكرة الاولياء ص ۱۸۶)

અતા હો ખૌફે ખુદા ખુદારા, દો ઉલ્ફતે મુસ્તફા ખુદારા
કરું અમલ સુન્નતોં પે હર દમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ.283)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْ مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جِس کے پاس میرا ٹیکہ ہوا اور اُس نے مجھ پر دُرُودِ شَرِیف نہ پڑھا اُس نے جُفَا کِی۔ (عمر الزواق)

દિન રાત કે મા'મૂલાત

જનાબે રિસાલત મઆબ ﷺ ને ખ્વાબ મેં તશરીફ લા કર સચ્ચિદુના ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم کی હોસલા અફઝાઈ ફરમાઈ ઔર સુન્નતોં કી ખિદમત કા હુકમ દિયા જિસ કે નતીજે મેં હમારે ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم કા સુન્નતોં કી ખિદમત કી મસરૂફીયત ઔર ઝોંકે ઇબાદત મુલા-હઝા હો. યુનાન્યે હઝરતે મિસ્અર બિન કિદામ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم ફરમાતે હેં : “મેં ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رضی اللہ تعالیٰ عنہ કી મસ્જિદ મેં હાઝિર હુવા. દેખા કે નમાઝે ફજા અદા કરને કે બા'દ આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ લોગોં કો સારા દિન ઇલ્મે દીન પઢાતે રહતે, ઇસ દોરાન સિર્ફ નમાઝોં કે વક્ફે હુએ. બા'દ નમાઝે ઇશા આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ અપની દૌલત સરા (યા'ની મકાને ઓલીશાન) પર તશરીફ લે ગએ. થોડી હી દેર કે બા'દ સાદા લિબાસ મેં મલબૂસ ખૂબ ઇત્ર લગા કર ફઝાએં મહકાતે, અપના નૂરાની ચેહરા ચમકાતે હુએ ફિર આ કર મસ્જિદ કે કોને મેં નવાફિલ મેં મશગૂલ હો ગએ યહાં તક કે સુબહે સાદિક હો ગઈ, અબ દરે દૌલત (યા'ની મકાને આલીશાન) પર તશરીફ લે ગએ ઔર લિબાસ તબ્દીલ કર કે વાપસ આએ ઔર નમાઝે ફજા બા જમાઅત અદા કરને કે બા'દ ગુઝશ્તા કલ કી તરહ ઇશા તક સિલ્સિલએ દસોં તદરીસ જારી રહા. મેં ને સોચા આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ બહુત થક ગએ હોંગે, આજ રાત તો ઝરૂર આરામ ફરમાએંગે, મગર દૂસરી રાત ભી વોહી મા'મૂલ રહા. ફિર તીસરા દિન ઔર રાત ભી ઇસી તરહ ગુઝરા. મેં બેહદ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરૂદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શફાઅત કરૂંગા. (કૌબાલ)

મુ-તઅસ્સિર હુવા ઔર મેં ને ફૈસલા કર લિયા કે ઉમ્ર ભર ઇન કી ખિદમત મેં રહૂંગા, યુનાન્યે મેં ને ઉન કી મસ્જિદ હી મેં મુસ્તકિલ કિયામ ઇખ્તિયાર કર લિયા. મેં ને અપની મુદતે કિયામ મેં, ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْأَكْرَم. કો દિન મેં કભી બે રોઝા ઔર રાત કો કભી ઇબાદત વ નવાફિલ સે ગાફિલ નહીં દેખા. અલબત્તા ઝોહર સે કબલ આપ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ થોડા સા આરામ ફરમા લિયા કરતે થે. (الْمُنَاقِبُ لِلْمَوْفَّقِ ج ١ ص ٢٣٠-٢٣١ کوئٹہ) મુઆઝ کی رِیَایَت ہے, میسرر بین کِیَامِ عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْاَكْرَم. બેહદ ખુશ નસીબ થે કે ઉન કી વફાત ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْاَكْرَم. કી મસ્જિદ મેં સજદે કી હાલત મેં હુઈ. (الْبَيِّنَاتُ ج ٢٣١)

અલ્લાહ عزوجل કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી મફિરત હો.

أَمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِين صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

જો બે મિસાલ આપ કા હૈ તકવા, તો બે મિસાલ આપ કા હૈ ફતવા
હે' ઇલ્મો તકવા કે આપ સંગમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

તીસ સાલ મુસલ્સલ રોઝે

“અલ ખૈરાતુલ હિસાન” મેં હૈ, આપ ને મુસલ્સલ તીસ સાલ રોઝે રખે, તીસ સાલ તક એક રક્અત મેં કુરઆને પાક ખત્મ કરતે રહે, ચાલીસ (બલકે 45) સાલ તક ઇશા કે વુઝૂ સે ફજા કી નમાઝ અદા કી, જિસ મકામ પર આપ કી વફાત હુઈ ઉસ મકામ પર આપ ને સાત હઝાર બાર કુરઆને પાક ખત્મ કિયે. હઝરતે સચ્ચિદુના અબ્દુલ્લાહ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરૂદ પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમહારે લિયે તહારત હૈ.

(બુયયી)

બિન મુબારક ﷺ કે સામને ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْاَكْرَم પર કિસી ને એ'તિરાઝ કિયા તો આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ ને ફરમાયા :
 “ક્યા તુમ ઐસે શખ્સ પર એ'તિરાઝ કરતે હો જિસ ને પેંતાલીસ સાલ તક પાંચોં નમાઝેં એક હી વુઝૂ સે અદા કીં ઔર વોહ એક રક્ત મેં પૂરા કુરઆને કરીમ ખત્મ કર લેતે થે ઔર મેરે પાસ જો કુછ ફિક્ક હૈ વોહ ઉન્હીં સે સીખા હૈ.” રિવાયત મેં હૈ : શુરૂઅ મેં આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ સારી રાત ઇબાદત નહીં કરતે થે. આપ رضી اللہ تعالیٰ عنہ ને એક બાર કિસી કો યેહ કહતે હુએ સુન લિયા કે
 “અબૂ હનીફા رضی اللہ تعالیٰ عنہ સારી રાત સોતે નહીં હૈં.” યુનાન્થે ઉસ કે હુસ્ને ઝન કી લાજ રખતે હુએ આપ رضી اللہ تعالیٰ عنہ ને તમામ રાત ઇબાદત શુરૂઅ કર દી.
 (الْفَيْزَاتُ الْجَسَانُ ص ૦૦)

તેરી સખાવત કી ધૂમ મચી હૈ, મુરાદ મુંહ માંગી મિલ રહી હૈ

અતા હો મુઝ કો મદીને કા ગમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

માહે ૨-મઝાન મેં 62 ખત્મે કુરઆન

ઇમામ અબૂ યૂસુફ ﷺ ફરમાતે હૈં : ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْاَكْرَم ૨-મઝાનુલ મુબારક મેં મઅ ઇદુલ ફિત્ર 62 કુરઆને પાક ખત્મ કરતે, (દિન કો એક, રાત કો એક, તરાવીહ કે અન્દર સારે માહ મેં એક ઔર ઇદ કે રોઝ એક) ઔર માહ મેં સખાવત કરને વાલે થે, ઇલ્મ સિખાને મેં સાબિર (યા'ની સબ્ર કરને વાલે) થે, અપને

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરુદ પઢો કે તુમહારા દુરુદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ખુરૂફા)

હક મેં કિયે જાને વાલે એ'તિરાઝાત કો સુનતે થે, ગુસ્સે સે કોસોં દૂર થે.

(الْخَيْرَاتُ الْجَسَن ص ૦૦)

અતા હો ખોઈં ખુદા ખુદારા, દો ઉલ્ફતે મુસ્તફા ખુદારા

કરું અમલ સુન્નતોં પે હર દમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

કભી નંગે સર ન દેખા

“તઝકિ-રતુલ ઔલિયા” મેં હૈં , સચ્ચિદુના દાવૂદ તાઈ કી **عليه رَحْمَةُ اللَّهِ الْكَرِيم** ફરમાતે હૈં : મૈં ઇમામે આ'ઝમ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** ખિદમત મેં બીસ સાલ હાઝિર રહા. ખલ્વત હો યા જલ્વત (યા'ની લોગોં કે દરમિયાન હોં યા અકેલે), કભી આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કો નંગે સર દેખા, ન કભી પાઉં ફૈલાએ દેખા. એક બાર અર્ઝ કી : હુઝૂર ! તન્હાઈ મેં તો પાઉં ફૈલા લિયા કરેં. ફરમાયા : “મજમઅ મેં તો લોગોં કા એહતિરામ કરું ઔર તન્હાઈ મેં અલ્લાહ **عَزَّوَجَلَّ** કા એહતિરામ ન કરું, યેહ મુઝ સે નહીં હો સકતા.”

(تَذَكُّرُةُ الْاَوْلِيَاء ۱۸۸)

ઉસ્તાદ કે મકાન કી તરફ પાઉં ન ફૈલાતે

“અલ ખૈરાતુલ હિસાન” મેં હૈ આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ઝિન્દગી ભર અપને ઉસ્તાઝે મોહતરમ સચ્ચિદુના ઇમામ હમ્માદ **عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْكَرِيم** કે મકાને અ-ઝમત નિશાન કી તરફ પાઉં ફૈલા કર નહીં લૈટે હાલાંકે આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કે મકાને આલીશાન ઔર ઉસ્તાઝે મોહતરમ **عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْكَرِيم** કે મકાને અઝીમુશ્શાન કે દરમિયાન તકરીબન સાત ગલિયાં પડતી થી.

(الْخَيْرَاتُ الْجَسَن ص ૮૨)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस ने मुझ पर इस भरतबा दुड़दे पाक पढा अल्लाह उस पर सो
रहमते नाज़िल फरमाता है. (ज़रान)

ઉસ્તાદ કી ચૌખટ પર સર રખ કર સો જાતે

اَللّٰهُمَّ ! હમારે ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْاَكْرَمُ અપને ઉસ્તાદ
કા કિસ કદર એહતિરામ ફરમાતે થે, જભી તો આપ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ
ઇલ્મે દીન કી દૌલત સે નિહાલ વ માલામાલ થે. હઝરતે સય્યિદુના
અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا કા ભી અપને ઉસ્તાઝે
મોહતરમ કે સાથ એહતિરામ મિસાલી થા યુનાન્યે દા'વતે ઇસ્લામી
કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ 561 સફહાત
પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “મલ્ફૂઝાતે આ'લા હઝરત (મુખર્રજા)” સફહા
143 તા 144 પર મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઇમામે અહલે સુન્નાત,
મૌલાના શાહ ઇમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرّٰحِمِیْن કા ઇશાદિ હૈ :
હઝરતે સય્યિદુના અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا ફરમાતે
હેં : જબ મેં બ ગ-રઝે તહસીલે ઇલ્મ (યા'ની ઇલ્મે દીન સીખને કે
લિયે) હઝરતે ઝૈદ બિન સાબિત رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا કે દરે દૌલત પર જાતા
ઔર વોહ બાહર તશરીફ ન રખતે હોતે તો બરાહે અદબ ઉન (યા'ની
અપને ઉસ્તાઝે મોહતરમ) કો આવાઝ ન દેતા, ઉન કી ચૌખટ પર સર
રખ કર લૈટ રહતા. હવા ખાક ઔર રૈતા ઉડા કર મુઝ પર ડાલતી,
ફિર જબ (અપને તૌર પર ઉસ્તાઝે ગિરામી) હઝરતે ઝૈદ (رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ)
કાશાનએ અકદસ સે તશરીફ લાતે (તો) ફરમાતે : “ઇબ્ને અમ્મે
રસૂલુલ્લાહ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم (યા'ની ઔ રસૂલુલ્લાહ
صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે ચચા કે બેટે) આપ ને મુઝે ઇતિલાઅ કયૂં ન
કરા દી ? ” મેં અઝ્ઝ કરતા : “મુઝે લાઈક ન થા કે મેં આપ કો
ઇતિલાઅ કરાતા.” (مِرَاةُ الْجَنَانِ لِلْيَافَعِيِّ ج ١ ص ٩٩ بِتَصْرُفِ دَارِ الْكُتُبِ الْعِلْمِيَةِ بِيْرُوت)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दुरुद शरीफ़ न पढ़े तो वोह लोगों में से कन्जूस तरीन शम्स है. (ज़िद्दा)

આ'લા હઝરત رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ने येહ ફરમાને કે બા'દ મઝીદ ફરમાયા :
येह अदब है जिस की ता'लीम कुरआने अजीम ने फरमाई :

إِنَّ الَّذِينَ يَنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ
الْحُجُرِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ⑤
وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ
إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥ (پ ۲۶، الحجرات)

तर-ज-मअ कन्जुल ईमान : बेशक
वोह जो तुम्हें हुजरो के बाहर से
पुकारते हैं उन में अक्सर बे अकल
हैं. और अगर वोह सभ्र करते यहां
तक के तुम आप उन के पास तशरीफ़
लाते तो येह उन के लिये बेहतर
था और अदलाह बप्शने वाला
मेहरबान है.

क्या मुरतद उस्ताद की भी ता'जीम करनी होगी ?

દીની ઉસ્તાદ કે એહતિરામ કે બારે મેં જો બયાન ક્રિયા ગયા
વોહ સિર્ફ સહીહુલ અકીદા મુસલ્માન ગૈરે ફાસિક ઉસ્તાઝ કે લિયે હૈ
અગર اُستاد گير मुस्लिम या मुरतद है तो उस का कोई
એહતિરામ નહીં બલ્કે ઐસોં સે પઢના, ઉન કી સોહબત મેં રહના ખુદ
અપને ઈમાન કે લિયે ખતરનાક હૈ. મુરતદ ઉસ્તાદ કે શાગિર્દ પર હક કે
બારે મેં મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મૌલાના
શાહ ઈમામ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن کى ખિદમતે બા બ-ર-કત
મેં સુવાલ હુવા તો ફરમાયા : ઈસ કિસ્મ કે ઉસ્તાઝ કા શાગિર્દ પર
વોહી હક હૈ જો (કે ફિરિશતોં કે સાબિકા ઉસ્તાદ) શૈતાને લઈન કા ફિરિશતોં
પર હૈ કે ફિરિશતે ઉસ પર લા'નત ભેજતે હૈં ઔર ક્રિયામત કે દિન
(અપને ઉસ્તાદ કો) ઘસીટ ઘસીટ કર દોઝખ મેં ફેંક દેંગે. (ફતાવા
ર-ઝવિયા, જિ. 23, સ. 707) બહર હાલ બયાન કર્દા “દોનોં? હિકાયતોં
સે” બિલ ખુસૂસ વોહ ત-લબા દર્સ હાસિલ કરેં જો અપને મુસલ્માન

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْوَاسِعُ : اِسْ شَاطِسْ کِی ناک پاک آلاؤد હો જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હો ઓર વોહ મુઝ પર દુરુદે પાક ન પડે. (મૃ.)

દીની અસાતિઝા કા એહતિરામ કરને કે બજાએ ઉન કી તૌહીન કરતે ઓર પીછે સે ઉન કા મઝાક ઉડાતે ફિરતે હૈં, એસે ત-લબા કો ઇલ્મે દીન કી અસ્લ રૂહ ક્યૂંકર હાસિલ હો સકતી હૈ ! મૌલાએ રૂમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْقَيُّوم ફરમાતે હૈં:

از خدا جوئیم توفیق ادب بے ادب محروم ماند از فضل رب
بے ادب تنها نه خود را داشت بد بلکه آتش در به آفاق زد

(હમ અલ્લાહ તઆલા સે હુસૂલે અદબ કી તૌફીક માંગતે હૈ ક્યૂંકે બે અદબ રબ તઆલા કે ફઝલ સે મહરૂમ રહતા હૈ. બે અદબ ન સિર્ફ અપને આપ કો બુરે હાલાત મેં રખતા હૈ બલ્કે ઉસ કી બે અ-દબી કી આગ તમામ દુન્યા કો અપની લપેટ મેં લે લેતી હૈ)

(ફતાવા ર-અવિયા, જિ. 23, સ. 709)

“ઉસ્તાઝ તો રૂહાની બાપ હોતા હૈ” કે બાઈસ હુરૂફ કી નિસ્બત સે અસાતિઝા કી ગીબતોં કી 22 મિસાલેં

દા’વતે ઇસ્લામી કે ઇશાઅતી ઇદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ 505 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “ગીબત કી તબાહ કારિયાં” સફહા 419 ઓર સફહા બા’દિયા પર હૈ : ઇલ્મે દીન પઢાને વાલા ઉસ્તાઝ ઇન્તિહાઈ કાબિલે એહતિરામ હોતા હૈ મગર બા’ઝ નાદાન ત-લબા અપને અસાતિઝા કે નામ બિગાડતે, મઝાક ઉડાતે હુએ નકલેં ઉતારતે, તોહમતેં લગાતે, બદ ગુમાનિયાં ઓર ગીબતેં કરતે હૈં, ઉન કી ઇસ્લાહ કી ખાતિર અસાતિઝા કી ગીબતોં કી 22 મિસાલેં હાઝિર કી હૈં : ❀ આજ ઉસ્તાઝ સાહિબ કા મૂડ ઓફ હૈ લગતા હૈ ઘર સે લડ કર આએ હૈં ❀ યેહ ફુલાં મદ્રસે મેં પઢાતે થે

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर रोज़े जुमुआ दो सो बार दुइदे पाक पढा उस के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होँगे. (क़ुरआन)

❀ વહાં તન-ખ્વાહ કમ થી, ઝિયાદા તન-ખ્વાહ કે લિયે હમારે મદ્રસે મેં તશરીફ લાએ હૈં. ❀ તૌબા ! તૌબા ! હમારે ઉસ્તાઝ (યા કારી સાહિબ) બાલિગાત (યા'ની બડી લડકિયોં) કો ટ્યુશન પઢાને ઉન કે ઘર જાતે હૈં ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ પઢાને મેં મુઝ ગરીબ પર કમ મગર ફુલાં માલદાર કે લડકે પર ઝિયાદા તવજજોહ દેતે હૈં ❀ હમારે ઉસ્તાઝ સાહિબ જબ દેખો મુઝે ઝલીલ કરતે રહતે હૈં ❀ ત-લબા પર બિલા વજહ સખ્તી કરતે હૈં ❀ પઢાના આતા નહીં, ઉસ્તાઝ બન બૈઠે હૈં ! ❀ દેખા ! આજ ઉસ્તાઝ સાહિબ મેરે સુવાલ પર કેસે ફંસે ! ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ કો કિતાબ કે હાશિયે સે મુ-તઅલ્લિક કોઈ સુવાલ પૂછ લો તો આએ બાએ શાએ કરને લગતે હૈં ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ ને ઈસ સુવાલ કા જવાબ ગલત દિયા હૈ, આઓ મૈં તુમહે કિતાબ દિખાતા હૂં ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ કો ખુદ ઈબારત પઢની નહીં આતી ઈસ લિયે હમ સે પઢવાતે હૈં ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ કો તો ઢંગ સે તરજમા કરના ભી નહીં આતા ❀ ઉસ્તાઝ સાહિબ સબક કો ખ્વાહ મ ખ્વાહ લમ્બા કર દેતે હૈં ❀ ફુલાં ઉસ્તાઝ સે તો મૈં મજબૂરન પઢ રહા હૂં, મેરા બસ ચલે તો ઉન સે પીરિયડ (યા સબક) લે કર કિસી ઔર કો દે દૂં યા ઉન્હેં મદ્રસે હી સે નિકાલ દૂં ❀ ફુલાં ઉસ્તાઝ તો “બાબાએ ઉર્દૂ શુરૂહાત” હૈં, ઉર્દૂ શર્હ સે તથ્યારી કર કે આતે હૈં, જબ તક ઉર્દૂ શર્હ ન પઢ લેં સબક નહીં પઢા સકતે ❀ આજ ઉસ્તાઝ સાહિબ સબક તથ્યાર કર કે નહીં આએ થે ઈસી લિયે ઈધર ઉધર કી બાતોં મેં વક્ત ગુઝાર દિયા ❀ જબ યેહ ઝેરે તા'લીમ થે તો પઢાઈ મેં ઈતને કમઝોર થે કે રોઝાના અપને ઉસ્તાઝ સે ડાંટ ખાતે થે ❀ મૈં હૈરાન હૂં કે ફુલાં તાલિબે ઈલ્મ કી પોઝીશન કેસે આ ગઈ ! ઝરૂર

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : مُؤْتَىٰ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَابْنُ سَلَمٍ : مُؤْتَىٰ پَر دُرُودِ شَرِيفِ پَدُو اَدَلَا حُلَّ وَحُلَّ تُوْم پَر رَحْمَتِ مِجَیْغَا. (ابن عربی)

ઉસ્તાઝ સાહિબ ને ઉસ કો પર્યે કે સુવાલાત બતાએ હોંગે ❀ ફુલાં ઉસ્તાઝ (યા કારી સાહિબ) કા ઝેહન મ-દની નહીં હૈ, ઉન્હોં ને કભી દ-રજે મેં મ-દની કામોં કે બારે મેં એક લફ્ઝ નહીં બોલા ❀ ફુલાં ફુલાં ઉસ્તાઝ કી આપસ મેં બનતી નહીં જબ દેખો એક દૂસરે કે ખિલાફ બાતેં કરતે રહતે હેં ❀ હમારે ઉસ્તાઝ (યા કારી સાહિબ) આજ કલ ફુલાં અમરદ મેં બડી દિલ યસ્પી લે રહે હેં.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

દીવાર કી કીચડ

હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ ફખ્રુદ્દીન રાઝી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْهَادِي ઈમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم અપને એક મકરૂઝ મજૂસી (યા'ની આતશ પરસ્ત) કે યહાં કર્ઝા વુસૂલ કરને કે લિયે તશરીફ લે ગએ. ઇત્તિફાક સે ઉસ કે મકાન કે કરીબ આપ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ કી ના'લે પાક (યા'ની જૂતી મુબારક) મેં કીચડ લગ ગઈ, કીચડ છુડાને કે લિયે ના'લે પાક કો ઝાડા તો કુછ કીચડ ઉડ કર મજૂસી કી દીવાર સે લગ ગઈ, પરેશાન હો ગએ કે અબ ક્યા કરૂં ! કીચડ સાફ કરતા હૂં તો દીવાર કી મિટ્ટી ભી ઉખડેગી ઔર સાફ નહીં કરતા તો દીવાર ખરાબ હો રહી હૈ, ઇસી શશો પન્જ મેં દરવાઝે પર દસ્તક દી, મજૂસી ને બાહર નિકલ કર જબ ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم કો દેખા તો ઉસ ને કર્ઝ કી અદાએગી કે સિલ્સિલે મેં ટાલમ ટોલ શુરૂઅ કર દી. ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم ને કર્ઝ કા મુતા-લબા કરને કે બજાએ દીવાર પર કીચડ લગ જાને કી બાત બતા કર નિહાયત હી લજાજત (યા'ની આજિઝી) કે સાથ મુઆફી માંગતે હુએ ઇશ્દિ ફરમાયા : મુઝે યેહ બતાઈયે કે આપ કી દીવાર કિસ તરહ સાફ કરૂં ? ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم

કી હુકૂકુલ ઇબાદ કે મુઆ-મલે મેં બે કરારી ઔર ખૌફે ખુદા વન્દી દેખ કર મજૂસી બેહદ મુ-તઅસ્સિર હુવા ઔર કુછ ઈસ તરહ બોલા :
 ઐ મુસલ્માનોં કે ઇમામ ! દીવાર કી કીચડ તો બા'દ મેં ભી સાફ હોતી રહેગી, પહલે મેરે દિલ કી કીચડ સાફ કર કે મુઝે મુસલ્માન બના દીજિયે . યુનાન્યે વોહ મજૂસી ઇમામે આ'ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم کا تકવા દેખ કર હલ્કા બગોશે ઇસ્લામ હો ગયા,

ગુનહ કી દલદલ મેં ફંસ ગયા હૂં, ગલે ગલે તક મૈં ધંસ ગયા હૂં
નિકાલિયે બહરે નૂહો આદમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા
(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

पोस्टर लगाने का मस्यला

ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા રઝી અલ્લાહ તૈઆલી عنه કી મહબ્બત કા દમ
 ભરને વાલે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને, હમારે ઈમામે આ'ઝમ
 બન્દો કે હુકૂક કે મુઆ-મલે મેં અલ્લાહ ેઝ્ઝલ્લે સે કિસ કદર
 ડરતે થે ! ઈસ હિકાયત સે ઉન લોગોં કો દર્સ હાસિલ કરના ચાહિયે જો
 લોગોં કી દીવારોં ઔર સીદ્ધિયોં કે કોનોં વગૈરા કો પીક (યા'ની પાન કે
 રંગીન થૂક) કી પિયકારિયોં સે બદનુમા કર દેતે હૈં, ઈસી તરહ બિગૈર
 ઈજાઝતે માલિક મકાનોં ઔર દુકાનોં કી દીવારોં ઔર દરવાઝોં નીઝ
 સાઈન બોર્ડ્ઝ ઔર ગાડિયોં, બસોં વગૈરા કે બાહર યા અન્દર સ્ટીકર્ઝ
 ઔર પોસ્ટર લગાને વાલે, દીવારોં પર માલિક કી ઈજાઝત કે બિગૈર
 “ચોક્કિંગ” કરને વાલે ભી દર્સ હાસિલ કરેં કે ઈસ તરહ કરને સે
 લોગોં કે હુકૂક પામાલ હોતે હૈં. બેશક હુકૂકલ્લાહ હી અઝીમ તર

ફરમાને મુસ્તફા: صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હે અલ્લાહ عَلَّامુસ સર્કે લિયે એક કીરાત અજ લખતા હે ઓર કીરાત ઉદુદ પહાડ જિતના હે. (عمر/۳)

હેં મગર તૌબા કે તઅલ્લુક સે હુકૂકુલ ઈબાદ કા મુઆ-મલા હુકૂકુલ્લાહ સે સખ્ત તર હે, દુન્યા મેં જિસ કિસી કા હક ઝાએઝ કિયા હો અગર ઉસ સે મુઆફી તલાફી કી તરકીબ દુન્યા હી મેં ન બની હોગી તો કિયામત કે રોઝ ઉસ સાહિબે હક કો નેકિયાં દેની પડેગી ઓર અગર ઈસ તરહ ભી હક અદા ન હુવા તો ઉસ કે ગુનાહ અપને સર લેને હોંગે. મ-સલન જિસ ને બિલા ઉઝરે શર-ઈ કિસી કો ઝાડા હોગા, ઘૂર કર યા કિસી ભી તરહ ડરાયા હોગા, દિલ દુખાયા હોગા, કિસી કો મારા હોગા, કિસી કે પૈસે દબા લિયે હોંગે, પીક, પોસ્ટર યા ચોકિંગ વગૈરા કે ઝરીએ કિસી કી દીવાર ખરાબ કી હોગી, કિસી કી દુકાન યા મકાન કે આગે જગહ ઘેર કર ઉસ કે લિયે નાહક પરેશાની કા સામાન કિયા હોગા, કિસી કી ઈમારત સે કરીબ ગૈર વાજિબી તૌર પર ઝબર દસ્તી અપની ઈમારત બના કર ઉસ કી હવા ઓર રોશની મેં રુકાવટ ખડી કી હોગી, કિસી કી સ્કૂટર યા કાર વગૈરા કો અપની ગાડી સે ડેન્ટ ડાલ કર યા ખરાશ લગા કર રાહે ફિરાર ઈખ્તિયાર કી હોગી, યા ભાગ ન સકને કી સૂરત મેં અપના કુસૂર હોને કે બા વુજૂદ અપની ચર્બ ઝબાની યા રો'બ દાબ સે ઉસી કો મુજરિમ બાવર કરા કર ઉસ કી હક ત-લફી કી હોગી, ઈદે કુરબાં વગૈરા કે મૌકઅ પર સાહિબે મકાન કી રિઝા મન્દી કે બિગૈર ઉસ કે ઘર કે આગે જાનવર બાંધ કર યા ઝબ્હ કર કે ઉસ કી દીવાર યા ઘર સે નિકલને કા રાસ્તા ગોબર, ખૂન ઓર કીચડ વગૈરા સે આલૂદ કર કે ઉસ કે લિયે ઈઝા કા સામાન કિયા હોગા, કિસી કે મકાન યા દુકાન કે પાસ યા ઉસ કી છત યા પ્લોટ પર પરેશાન કુન ગન્દ કચરા ફેંકા હોગા, અલ ગરઝ લોગોં કે હુકૂક પામાલ કરને વાલા અગર્યે નમાઝેં, હજ, ઉમ્રહ, ખૈરાતેં ઓર બડી બડી નેકિયાં લે કર ગયા હોગા,

કરમાને મુસ્તફા ﷺ: جلى الله تعالى عليه و آله وسلم: जिस ने किताब में मुझ पर दुइद पाक लिखा तो जब तक मेरा नाम उस में रहेगा फिरिश्ते उस के लिये इस्तिफ़ार करते रहेंगे. (अ. 1)

મગર બરોઝે કિયામત ઉસ કી ઈબાદતેં વોહ લોગ લે જાએંગે જિન કો નાહક નુક્સાન પહોંચાયા હોગા યા બિલા ઈજાઝતે શર-ઈ કિસી તરહ સે ઉન કી દિલ આઝારી કા બાઈસ બના હોગા. નેકિયાં દેને કે બાવુજૂદ હુકૂક બાકી રહને કી સૂરત મેં ઉન કે ગુનાહ ઈસ “નેક નમાઝી” કે સર થોપ દિયે જાએંગે ઔર યૂં દૂસરોં કી હક ત-લફી કરને કે સબબ હાજી, નમાઝી, રોઝાદાર ઔર તહજજૂદ ગુઝાર હોને કે બા વુજૂદ વોહ જહન્નમ મેં જા પડેગા. (और अल्लाह (وَالْعِیَازُ بِاللّٰهِ تَعَالٰی) હાં અલ્લાહ ્રૂજ્જલ કી પનાહ) હાં અલ્લાહ ્રૂજ્જલ જિસ કે લિયે યાહેગા મહૂઝ અપને ફઝલો કરમ સે સુલહ કરાએગા. મઝીદ તફ્સીલાત કે લિયે દા’વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કા મતબૂઆ રિસાલા “ઝુલ્મ કા અન્જામ” મુલા-હઝા ફરમા લીજિયે. હુકૂલ ઈબાદ કે મુ-તઅલ્લિક એક ઔર ઈબ્રત અંગેઝ હિકાયત પઢિયે ઔર ખૌફે ખુદા વન્દી સે લરઝિયે :

કિયામત કા ખૌફ દિલાને પર બેહોશ હો ગએ

સાચિદુના મિસ્અર બિના કિદામ عليه رَحْمَةُ اللهِ السَّلَام સો રિવાયત હૈ : એક રોઝ હમ ઈમામે આ’ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم કે સાથ કહીં સે ગુઝર રહે થે કે બે ખયાલી મેં ઈમામે આ’ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم કા મુબારક પાઉં એક લડકે કે પૈર પર પડ ગયા, લડકે કી ચીખ નિકલ ગઈ ઔર ઉસ કે મુંહ સે બે સાપ્તા નિકલા : يَا شَيْخُ الْاَتَخَافُ الْفِصَاصَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ! “યા’ની જનાબ ! કયા આપ કિયામત કે રોઝ લિયે જાને વાલે ઈન્તિકામે ખુદા વન્દી સે નહીં ડરતે?” યેહ સુનતે હી ઈમામે આ’ઝમ عليه رَحْمَةُ اللهِ الْاَكْرَم પર લઝા તારી હો ગયા ઔર ગશ ખા કર ઝમીન પર તશરીફ લાએ, જબ કુદર કે બા’દ હોશ મેં આએ તો મેં ને અર્ઝ કી કે એક લડકે કી બાત સે આપ ઈસ કદર ક્યૂં ઘબરા ગએ ? ફરમાયા : “કયા મા’લૂમ ઉસ કી આવાઝ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جِلِّيَّ اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ : जिस ने मुज पर ओक बार दुइदे पाक पढा अल्लाह एउजल उस पर दस रउमतें बेजता है. (स्ल)

ગૈબી હિદાયત હો.”

(اَلْمَنَاقِبُ لِلْمَوْفَّقِ ج ٢ ص ١٤٨)

શહા અદૂ કા સિતમ હૈ પૈહમ, મદદ કો આઓ ઇમામે આ'ઝમ
સિવા તુમ્હારે હૈ કૌન હમદમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

દૂસરોં કો ઇઝા દેને વાલો ખબરદાર !

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! યેહ તસવ્વુર ભી નહીં ક્રિયા જા
સકતા કે ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْاَكْرَم જાન બૂઝ કર કિસી પર ઝુલ્મ
કરેં ઔર ઉસ કા પૈર ફુયલ દેં, બે ખયાલી મેં સરઝદ હોને વાલે ફે'લ
પર ભી આપ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ખૌફે ખુદા عَزَّوَجَلَّ કે સબબ બેહોશ હો ગએ
ઔર એક હમ લોગ હેં કે જાન બૂઝ કર ન જાને રોઝાના કિતનોં કો
તરહ તરહ સે ઇઝાએ દેતે હોંગે, મગર અફસોસ ! હમેં ઇસ બાત કા
એહસાસ તક નહીં હોતા કે અગર અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ને ક્રિયામત કે રોઝ
હમ સે ઇન્તિકામ લિયા તો હમારા ક્યા બનેગા !

ફુઝૂલ બાતોં સે નફરત

એક બાર ખલીફા હાઝુનુરશીદ ને સય્યિદુના ઇમામ અબૂ
યૂસુફ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ સે અઝ્ઝ કી : હઝરતે સય્યિદુના ઇમામે અબૂ હનીફા
رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ કે ઔસાફ (યા'ની ખૂબિયાં) બયાન કીજિયે. ફરમાયા :
ઇમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْاَكْرَم નિહાયત હી પરહેઝ ગાર થે, મમ્નૂઆતે
શર-ઈ સે બચતે થે, અહલે દુન્યા સે પરહેઝ ફરમાતે, ફુઝૂલ બાતોં સે
નફરત કરતે, અકસર ખામોશ રહ કર (દીન ઔર આખિરત કે બારે મેં)
સોચતે રહતે, જબ કોઈ મસ્અલા પૂછતા તો મા'લૂમ હોને પર જવાબ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શપ્સ મુઝ પર દુરૂદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્મત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખૂર્આન)

દે દેતે વરના ખામોશ રહતે, હર તરહ સે અપને દીન વ ઈમાન કી હિફાઝત ફરમાતે, હર એક (મુસલમાન) કા ઝિક ભલાઈ કે સાથ હી કરતે (યા'ની કિસી કી ઐબ ચીની ઔર ગીબત ન ફરમાતે), ખલીફા હાફ્ઝનુર્શીદ ને યેહ સુન કર કહા : “સાલિહીન (યા'ની નેક બન્દો) કે અખ્લાક ઐસે હી હોતે હૈં.”

(الْخَيْرَاتُ الْجَسَان ص ૮૨)

ઈમામે આ'ઝમ ગુફ્ત-ગૂ મેં પહલ કરને સે બચતે

હઝરતે સય્યિદુના ફઝૂલ બિન દુકૈન رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ કહતે હૈં : ઈમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْأَكْرَم નિહાયત બા રો'બ થે, (બાત શુરૂઅ કરને મેં પહલ ન ફરમાતે બલકે) જબ ભી ગુફ્ત-ગૂ ફરમાતે તો કિસી કે જવાબ હી કે લિયે ફરમાતે ઔર બેકાર બાતેં સુનતે હી ન થે નીઝ ઐસી બાતોં પર તવેજજોહ ભી ફરમાતે.

(الْخَيْرَاتُ الْجَسَان ص ૮૦)

ગુફ્ત-ગૂ મેં પહલ કે નુકસાનાત

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈમામે આ'ઝમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْأَكْرَم કે ગુફ્ત-ગૂ મેં પહલ ન કરને કી હિક્મત મરહબા ! વાકેઈ અગર ઈસ “હિક્મત ભરે મ-દની ફૂલ” કો અપના લિયા જાએ તો બહુત સારે નુકસાનાત સે બચત હો સકતી હૈ, ક્યૂંકે બારહા ઐસા હોતા હૈ કે આદમી કોઈ ગૈર ઝરૂરી ખબર દેતા યા ફાલતૂ ગુફ્ત-ગૂ છોડતા હૈ ફિર અગર્યે ખુદ ખામોશ હો ભી જાએ મગર ઈસ કી છેડી હુઈ બાત પર તબ્સિરા બરાબર જારી રહતા હૈ હત્તા કે ગુફ્ત-ગૂ કા યેહ ફુઝૂલ દર ફુઝૂલ સિલ્સિલા ચલતે ચલતે બસા અવકાત ગુનાહોં કી વાદિયોં મેં ઉતર જાતા હૈ ! ન ઈન્સાન બાત કા આગાઝ કરે ન ઈતને બખેડે હોં.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इदे पाक न पड़ा
तबकीक वोह बदे भूषित हो गया. (उर्इ)

કુઝૂલ ગોઈ કી નિકલે આદત, હો દૂર બે જા હંસી કી ખસલત

દુરૂદ પઢતા રહું મેં હર દમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મ-દની ઈન્આમાત કિસ કે લિયે કિતને ?

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઈસ પુર ફિતન દૌર મેં આસાની
સે નેકિયાં કરને ઔર ગુનાહોં સે બચને કે તરીકએ કાર પર મુશ્તમિલ
શરીઅત વ તરીકત કા જામેઅ મજમૂઆ બનામ “મ-દની ઈન્આમાત”
બ સૂરતે સુવાલાત મુસ્તબક કિયા ગયા હૈ. ઈસ્લામી ભાઈયોં કે લિયે
72, ઈસ્લામી બહનોં કે લિયે 63, ત-લ-બએ ઈલ્મે દીન કે લિયે 92,
દીની તાલિબાત કે લિયે 83, મ-દની મુન્નોં ઔર મ-દની મુન્નિયોં કે
લિયે 40 જબ કે ખુસૂસી ઈસ્લામી ભાઈયોં (યા'ની ગૂંગે બહરોં) કે લિયે
27 મ-દની ઈન્આમાત હૈં. બે શુમાર ઈસ્લામી ભાઈ, ઈસ્લામી બહનેં
ઔર ત-લબા મ-દની ઈન્આમાત કે મુતાબિક અમલ કર કે રોજાના
સોને સે કબ્લ “ફિકે મદીના કરતે હુએ” યા'ની અપને આ'માલ કા
જાએજા લે કર મ-દની ઈન્આમાત કે જેબી સાઈઝ રિસાલે મેં દિયે
ગએ ખાને પુર કરતે હૈ. ઈન મ-દની ઈન્આમાત કો ઈખ્લાસ કે સાથ
અપના લેને કે બા'દ નેક બનને ઔર ગુનાહોં સે બચને કી રાહ મેં
હાઈલ રુકાવટેં અલ્લાહ ﷻ કે ફઝલો કરમ સે અક્સર દૂર હો જાતી
હૈં ઔર ઈસ કી બ-ર-કત સે ﷻ પાબન્દે સુન્નત બનને,
ગુનાહોં સે નફરત કરને ઔર ઈમાન કી હિફાઝત કે લિયે કુઢને કા
ઝેહન ભી બનતા હૈ. સભી કો ચાહિયે કે બા કિરદાર મુસલ્માન બનને

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : جیس نے مومن پر ایک بار دُرُود پاک پڑھا اے اللہ اس پر دس
 رહमतें ભજતા હૈ. (س)

કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી કિસી ભી શાખ સે મ-દની ઈન્આમાત
 કા રિસાલા હાસિલ કરેં ઔર રોઝાના ફિકે મદીના (યા'ની અપના
 મુહા-સબા) કરતે હુએ ઈસ મેં દિયે ગએ ખાને પુર કરેં ઔર હિજરી
 સિન કે મુતાબિક હર મ-દની યા'ની ક-મરી માહ કે ઈબ્તિદાઈ દસ
 દિન કે અન્દર અન્દર અપને યહાં કે મ-દની ઈન્આમાત કે ઝિમ્મેદાર
 કો જમ્મ કરવાને કા મા'મૂલ બનાએં.

તૂ વલી અપના બના લે ઉસ કો રબ્બે લમ યઝલ

મ-દની ઈન્આમાત પર કરતા રહે જો ભી અમલ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

આમિલીને મ-દની ઈન્આમાત કે લિયે બિશારતે ઉઝ્મા

મ-દની ઈન્આમાત કા રિસાલા પુર કરને વાલે કિસ કદર
 ખુશ કિસ્મત હોતે હેં ઈસ કા અન્દાઝા ઈસ મ-દની બહાર સે લગાઈયે
 યુનાન્યે હૈદરઆબાદ (બાબુલ ઈસ્લામ સિન્ધ) કે એક ઈસ્લામી ભાઈ
 કા કુછ ઈસ તરહ હલ્ફિયા (યા'ની કસમિયા) બયાન હૈ કે માહે ર-જબુલ
 મુરજજબ 1426 હિ. કી એક શબ મુઝે ખ્વાબ મેં મુસ્તફા જાને રહમત
 ﷺ કી ઝિયારત કી અઝીમ સઆદત મિલી. લબહાએ
 મુબારકા કો જુમ્બિશ હુઈ ઔર રહમત કે ફૂલ ઝડને લગે, ઔર મીઠે
 બોલ કે અલ્લાહ કુછ યૂં તરતીબ પાએ : જો ઈસ માહ રોઝાના પાબન્દી
 સે મ-દની ઈન્આમાત સે મુ-તઅલ્લિક ફિકે મદીના કરેગા, અલ્લાહ
 ﷺ ઉસ કી મગ્ફિરત ફરમા દેગા.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શખ્સ મુઝ પર દુરુદ પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્મત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખાત્રી)

દુશ્મન કે લિયે દુઆ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! હમારે ઇમામે આ'ઝમ عليه رضى الله تعالى عنه કે સાથ કોઈ કિતની હી બુરાઈ કરતા, આપ عليه رضى الله تعالى عنه ઉસ કી ખૈર ખ્વાહી હી ફરમાતે. ચુનાન્થે એક બાર કિસી હાસિદ ને ઇમામે આ'ઝમ عليه رضى الله تعالى عنه કો સખ્ત બુરા ભલા કહા, ગન્દી ગાલિયાં ભી દીં ઔર ગુમરાહ બલ્કે اللهم ઝિન્દીક (યા'ની બે દીન) તક કહ દિયા. ઇમામે આ'ઝમ عليه رضى الله تعالى عنه ને જવાબ મેં ઇશદિ ફરમાયા : “અલ્લાહ عز وجل આપ કો મુઆફ ફરમાએ, અલ્લાહ عز وجل જાનતા હૈ કે આપ જો કુછ મેરે બારે મેં કહ રહે હૈં મેં એસા નહીં હું.” ઇતના ફરમાને કે બા'દ આપ કા દિલ ભર આયા ઔર આંખોં સે આંસૂ જારી હો ગએ ઔર ફરમાને લગે : “મેં અલ્લાહ عز وجل સે ઉમ્મીદ કરતા હું કે વોહ મુઝે મુઆફી અતા ફમાએગા, આહ ! મુઝે અઝાબ કા ખૌફ રુલાતા હૈ.” અઝાબ કા તસવ્વુર આતે હી ગિર્યા (યા'ની રોના) બઢ ગયા ઔર રોતે રોતે બેહોશ હો કર ઝમીન પર તશરીફ લે આએ. જબ હોશ આયા તો દુઆ માંગી : “યા અલ્લાહ عز وجل ! જિસ ને મેરી બુરાઈ બયાન કી ઉસ કો મુઆફ ફરમા દે.” વોહ શખ્સ આપ કે યેહ અખ્લાકે કરીમા દેખ કર બહુત મુ-તઅસ્સિર હુવા ઔર મુઆફી માંગને લગા, ફરમાયા : જિસ ને લા ઇલ્મી કે સબબ મેરે બારે મેં કુછ કહા ઉસ કો મુઆફ હૈ, હાં જો અહલે ઇલ્મ હોને કે બા વુજૂદ જાન બૂઝ કર મેરી તરફ ગલત ઐબ મન્સૂબ કરતા હૈ વોહ કુસૂર વાર હૈ. ક્યૂંકે ઉ-લમા કી ગીબત કરના ઉન કે બા'દ ભી બાકી રહતા હૈ.

(الْخَيْرَاتُ الْجَسَانُ ص ૦૦)

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इदे पाक न पड़ा
तहकीक वोह बढे भय्त हो गया. (रुत)

ન જીતે જી આએ કોઈ આફત, મૈં કબ્ર મૈં ભી રહૂં સલામત
બરોઝે મહશર ભી રખના બે ગમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

તમાંયા મારને વાલે કો અનોખા ઈન્આમ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અપને મુખાલિફ પર ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره કે ફઝલો કરમ કા એક અધૂતા વાકિઆ સુનિયે ઔર ઝૂમિયે ઔર અપને ઝાતી દુશ્મનોં પર લાખ ગુસ્સા આએ દર ગુઝર કી આદત ડાલ કર અ-મલી તૌર પર ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره કી મહબ્બત કા સુબૂત ફરાહમ કીજિયે. યુનાન્ચે એક બાર કિસી હાસિદ ને કરોડોં મુસલ્માનોં કે બેતાજ બાદશાહ ઔર ઈમામ વ પેશવા સચ્ચિદુના ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره કો مَكَادُ اللَّهِ ઝોરદાર તમાંયા રસીદ કર દિયા, ઈસ પર સબ્રો તહમ્મુલ કે પૈકર ઈમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكره ને ઈન્તિહાઈ આજિઝી કે સાથ ફરમાયા : “ભાઈજાન ! મૈં ભી આપ કો તમાંયા માર સકતા હૂં મગર નહીં મારુંગા, અદાલત મૈં આપ કે ખિલાફ દા'વા દાઈર કર સકતા હૂં મગર નહીં કરુંગા, અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ કી બારગાહે બેકસ પનાહ મૈં આપ કે ઝુલ્મ કી ફરિયાદ કર સકતા હૂં લેકિન નહીં કરતા ઔર બરોઝે કિયામત ઈસ ઝુલ્મ કા બદલા હાસિલ કર સકતા હૂં મગર યેહ ભી નહીં કરુંગા, અગર બરોઝે કિયામત અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ને મુઝ પર ખુસૂસી કરમ ફરમાયા ઔર મેરી સિફારિશ આપ કે હક મૈં કબૂલ કર લી તો મૈં આપ કે બિગૈર જન્નત મૈં કદમ ન રખુંગા.

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જિસ ને મુઝ પર દસ મરતબા સુબહ ઓર દસ મરતબા શામ દુરૂદે પાક પઢા
 (ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શફાઅત મિલેગી. (عَنْ أَنَسٍ))

હુઈ શહા ફર્દે જુર્મ આઈદ, બયા ફંસા વરના અબ મુકલ્લિદ
 ફિરિશ્તે લે કે ચલે જહન્નમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

મુઆફ કરને વાલે બરોઝે કિયામત બે હિસાબ
 દાખિલે જન્નત હોંગે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! વાકેઈ હમારે ઈમામે આ'ઝમ
 સબ્ર કે પહાડ થે ઔર વોહ સબ્ર કે ફઝાઈલ સે આગાહ
 થે. કાશ ! હમ ભી અપને ઊપર સુલ્મ કરને વાલોં પર ગુસ્સે સે બે
 કાબૂ હો કર લડાઈ મિડાઈ પર ઉતર આને કે બજાએ ઉન કો મુઆફ
 કર કે સવાબ કા ખઝાના લૂટના સીખ લેં. દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી
 ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ 505 સફહાત પર મુશ્તમિલ
 કિતાબ, “ગીબત કી તબાહ કારિયાં” સફહા 479 ઔર 481
 પર દિયે હુએ દો ફરામીને મુસ્તફા صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ પઢિયે ઔર
 ઝૂમિયે : ﴿1﴾ જિસે યેહ પસન્દ હો કે ઉસ કે લિયે (જન્નત મેં)
 મહલ બનાયા જાએ ઔર ઉસ કે દ-રજાત બુલન્દ કિયે જાએ, ઉસે
 ચાહિયે કે જો ઈસ પર સુલ્મ કરે યેહ ઉસે મુઆફ કરે ઔર જો
 ઈસે મહરૂમ કરે યેહ ઉસે અતા કરે ઔર જો ઈસ સે કત્એ તઅલ્લુક
 કરે (યા'ની તઅલ્લુકાત તોડે) યેહ ઉસ સે નાતા (યા'ની રિશ્તે)
 જોડે. ﴿2﴾ (الْمُسْتَدْرَكُ لِلْحَاكِمِ ج 3 ص 12 حديث 3210 دار المعرفة بيروت).
 કિયામત કે રોઝ એ'લાન કિયા જાએગા : જિસ કા અજ અલ્લાહ غَزْوَجُل કે
 ઝિમ્મએ કરમ પર હૈ, વોહ ઉઠે ઔર જન્નત મેં દાખિલ હો જાએ.
 પૂછા જાએગા : કિસ કે લિયે અજ હૈ ? વોહ મુનાદી (યા'ની એ'લાન

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جس کے پاس میرا لڑکا ہوا اور اُس نے मुठ पर दुड़द शरीफ نہ پढا اُس نے جکا کی. (عبدالرزاق)

કરને વાલા) કહેગા : “ઉન લોગોં કે લિયે જો મુઆફ કરને વાલે હેં.” તો હઝારોં આદમી ખડે હોંગે ઔર બિલા હિસાબ જન્ત મેં દાખિલ હો જાએંગે. (الْمُعْجَمُ الْأَوْسَطُ ج ١ ص ٤٢٠ حدیث ١٩٩٨)

ઇસ ઉન્વાન પર મક-ત-બતુલ મદીના કા મત્બૂઆ રિસાલા “અફવો દર ગુઝર કે ફઝાઈલ” પઢને સે તઅલ્લુક રખતા હૈ, યેહ રિસાલા ફૈઝાને સુન્નત જિલ્દ 2 કે બાબ “ગીબત કી તબાહ કારિયાં” સફહા 478 તા 493 પર ભી મૌજૂદ હૈ. દા’વતે ઇસ્લામી કી વેબસાઈટ www.dawateislami.net પર ભી પઢ ઔર “પ્રિન્ટ આઉટ” કર સકતે હેં.

અહલે ઝમાના મેં સબ સે ઝાઈદ અકલ મન્દ

હમારે ઇમામે આ’ઝમ કે પાસ ઇલ્મે દીન કા ઝબર દસ્ત ઝખીરા થા ઔર આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ બહુત ઝિયાદા અકલ મન્દ થે. “અલ ખૈરાતુલ હિસાન” મેં હૈ, હઝરતે સય્યિદુના ઇમામે શાફૈઈ رضي الله تعالى عنه ફરમાતે હેં : “ઇમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા رضي الله تعالى عنه સે ઝાઈદ અકલ મન્દ કિસી ઔરત ને નહીં જના.” સય્યિદુના બક બિન જૈશ رضي الله تعالى عنه ફરમાતે હેં : “અગર ઇમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા رضي الله تعالى عنه ઔર ઇન કે અહલે ઝમાના કી અક્લોં કો જમ્અ કિયા જાએ, તો ઇમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા رضي الله تعالى عنه કી અક્લ સબ પર ગાલિબ આ જાએ.” (الْخَيْرَاتُ الْجَسَانُ ص ١٢) આપ કી અક્લે સલીમ ઔર બે મિસાલ અન્દાઝે તફ્હીમ (યા’ની સમજાને કે બે નઝીર તરીકે) કી એક ઇમાન અફરોઝ હિકાયત સુનિયે ઔર ઝૂમિયે :

ઉસ્માને ગની કે ગુસ્તાખ પર ઇન્ફિરાદી કોશિશ

ફૂફા મેં એક શખ્સ અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رضی اللہ تعالیٰ عنه ઝુન્નૂરૈન જામિઉલ કુરઆન કી શાને શરાફત

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરુદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શકામત કરૂંગા. (ત્રામિલ)

નિશાન મેં બકવાસ કરતા ઔર આપ رضی اللہ تعالیٰ عنہ کو يھڑદی کھتا था, अक बार सय्यिदुना ईमामे आ'उम عليه رضة الله الاكرم उस के पास तशरीफ ले गये और उस पर ईज्जिरादी कोशिश के जरीअे हिकमत तरे म-दनी कूल लुटाते हुअे इरमाया : में आप की बेटी के लिये रिश्ता लाया हूं. लउका अैसा है के बस उस पर हर वक्त ढौंई षुद्धा عَزَّوَجَلَّ का ग-लबा रहता है. निहायत मुत्तकी और परहेज गार है और सारी सारी रात ईबादत में गुजार देता है. लउके के येह औसाफ (या'नी षूबियां) सुन कर वोह शप्स बोला : बहूत षूब ! अैसा दामाद तो हमारे सारे जानदान के लिये बाईसे सआदत होगी ! ईमामे आ'उम عليه رضة الله الاكرم ने इरमाया : मगर उस में अेक अैब है और वोह येह के वोह मज्जुबन यहूदी है. येह सुनते ही वोह शप्स सीअ पा हो गया और गरज कर बोला : क्या में अपनी बेटी की शादी यहूदी से करूं ? सय्यिदुना ईमामे आ'उम عليه رضة الله الاكرم ने निहायत ही नर्मी से ईशाद इरमाया : “तार् ! आप षुद्ध तो अपनी बेटी यहूदी के निकाल में देने के लिये तय्यार नहीं तो येह कैसे हो सकता है के अद्लाह عَزَّوَجَلَّ के महबूब, दानाअे गुयूब सल्लि अल्लै अलै अलै वलै वलै यके बा'द दीगरे अपनी दो शहजादियां किसी यहूदी के निकाल में दे दें !” येह सुन कर उस की अकल ठिकाने लग गई और वोह बेहद नादिम हुवा और सय्यिदुना उस्माने गनी जुन्नूरैन जामिउल कुरआन رضی اللہ تعالیٰ عنہ की मुआ-लईत से तौआ की.

(الفتاویٰ للکروری ج ۱ ص ۱۶۱ کوئٹہ)

नूर की सरकार से पाया दोशाला नूर का

हो मुबारक तुम को जुन्नूरैन जोड़ा नूर का

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરુદ પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમહારે લિયે તહારત હે.

(બુયહી)

જાન દે દી મગર હુકૂમતી ઓહદા કબૂલ ન કિયા

અબ્બાસી ખલીફા મન્સૂર ને ઇમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكرم સે અર્ઝ કી કે આપ મેરી મમ્લકત કે કાઝિયુલ કુઝાહ (યા'ની ચીફ જજ) બન જાઈયે. ફરમાયા : મેં ઇસ ઓહદે કે કાબિલ નહીં. મન્સૂર બોલા : આપ ઝૂટ કહતે હૈં. ફરમાયા : અગર મેં ઝૂટ બોલતા હૂં તો આપ ને ખુદ હી ફૈસલા કર દિયા ! ઝૂટા શખ્સ કાઝી બનને કે લાઈક હી નહીં હોતા. ખલીફા મન્સૂર ને ઇસ બાત કો અપની તૌહીન તસવ્વુર કરતે હુએ આપ رضي الله تعالى عنه કો જેલ ભિજવા દિયા. રોઝાના આપ رضي الله تعالى عنه કે સરે મુબારક પર દસ કોડે મારે જાતે જિસ સે ખૂન સરે અકદસ સે બહ કર ટપ્નોં તક આ જાતા, ઇસ તરહ મજબૂર કિયા જાતા રહા કે કાઝી બનને કે લિયે હામી ભર લેં, મગર આપ رضي الله تعالى عنه હુકૂમતી ઓહદા કબૂલ કરને કે લિયે રાઝી ન હુએ. ઇસી તરહ આપ رضي الله تعالى عنه કો યૌમિયા દસ કે હિસાબ સે એક સો દસ¹¹⁰ કોડે મારે ગએ. લોગોં કી હમદદિયાં ઇમામે આ'ઝમ عليه رضى الله الاكرم કે સાથ થીં. બિલ આબિર ધોકે સે ઝહૂર કા પિયાલા પેશ કિયા ગયા, મગર આપ رضي الله تعالى عنه મુઅ્મિનાના ફિરાસત સે ઝહૂર કો પહચાન ગએ ઔર પીને સે ઇન્કાર ફરમા દિયા, ઇસ પર આપ رضي الله تعالى عنه કો લિટા કર ઝબર દસ્તી હલ્ક મેં ઝહૂર ઉડેલ દિયા ગયા, ઝહૂર ને જબ અપના અસર દિખાના શુરૂઆ કિયા તો આપ رضي الله تعالى عنه બારગાહે ખુદા વન્દી મેં સજદા રેઝ હો ગએ ઔર સજદે હી કી હાલત મેં 150 સિ.હિ. મેં આપ رضي الله تعالى عنه ને જામે શહાદત નોશ કિયા. (الْخَيْرَاتُ الْحَسَنَاتُ ص ٨٨/٩٢) ઊસ વક્ત આપ رضي الله تعالى عنه કી ઉમ્મ શરીફ 80 બરસ થી.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ખુરાન)

બગદાદે મુઅલ્લા મેં આપ ﷺ કા મઝારે ફાઈઝુલ અન્વાર આજ ભી મર-જમે ખલાઈક હૈ.

ફિર આકા બગદાદ મેં બુલા કર, વોહ રૌઝા દિખલાઈયે જહાં પર હેં નૂર કી બારિશેં છમાછમ, ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

મઝારે ઈમામે આ'ઝમ કી બ-ર-કતેં

મુફ્તિયે હિજાઝ શૈખ શહાબુદ્દીન અહમદ બિન હજર હૈતમી મક્કી શાફેઈ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِ અપની મશહૂર કિતાબ “અલ ખૈરાતુલ હિસાન ફી મનાકિબિન્નો'માન” કે બાબ નમ્બર 35 જિસ કે ઉન્વાન મેં યેહ ભી હૈ, “આપ ﷺ કી કબ્ર શરીફ કી ઝિયારત હાજતેં પૂરી હોને કે લિયે મુફીદ હૈ” મેં ફરમાતે હેં : જાનના ચાહિયે કે ઉ-લમા ઔર દીગર હાજત મન્દ હઝરાત આપ ﷺ કે મઝાર શરીફ કી મુસલ્સલ ઝિયારત કરતે રહતે હેં ઔર આપ ﷺ કે પાસ આ કર અપની હવાઈજ (યા'ની હાજતોં) કે લિયે આપ ﷺ કો વસીલા બનાતે હેં ઔર ઉસ મેં કામ્યાબી પાતે હેં, ઉન મેં સે (હઝરતે સય્યિદુના) ઈમામે શાફેઈ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِ ભી હેં, જબ આપ ﷺ બગદાદ મેં થે તો આપ ﷺ કે મુ-તઅલ્લિક મરવી હૈ કે આપ ﷺ ને ફરમાયા કે મૈં (હઝરતે સય્યિદુના ઈમામ) અબૂ હનીફા (ﷺ) સે તબરુક હાસિલ કરતા હૂં, ઔર જબ કોઈ હાજત પેશ આતી હૈ તો દો² રફૂઅત પઢ કર ઉન કી કબ્રે અન્વાર કે પાસ આતા હૂં ઔર ઉસ કે પાસ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ સે દુઆ કરતા હૂં તો વોહ હાજત

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर दस मरतबा दुव्दे पाक पढा अल्लाह उस पर सो
रहमतें नाज़िल करमाता है. (طبرانی)

જલ્દ પૂરી હો જાતી હૈ.

(الْخَيْرَاتُ الْحَسَنَاتُ ص ૧૬)

અલ્લાહ ﷻ કી ઉન પર રહમત હો ઓર ઉન કે સદકે હમારી મફિરત હો.

જિગર ભી ઝખ્મી હૈ દિલ ભી ઘાઈલ, હઝાર ફિકે હૈં સો મસાઈલ

દુખોં કા અત્તાર કો દો મરહમ, ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 283)

ફેઝાને મ-દની ચેનલ જારી રહેગા

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો! દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની માહોલ
સે હર દમ વાબસ્તા રહિયે, સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે મ-દની
કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર કીજિયે ઓર
કામ્યાબ ઝિન્દગી ગુઝારને ઓર આખિરત સંવારને કે લિયે મ-દની
મર્કઝ કી તરફ સે ઇનાયત ફરમૂદા મ-દની ઇન્આમાત કે મુતાબિક અમલ
કરતે હુએ રોઝાના ફિકે મદીના (યા'ની અપને એહતિસાબ) કે ઝરીએ
મ-દની ઇન્આમાત કા રિસાલા પુર કીજિયે ઓર હર મ-દની માહ કી
10 તારીખ કે અન્દર અન્દર અપને ઝિમ્મેદાર કો જમ્મ કરવાઈયે.
આપ કી તરગીબ વ તહરીસ કે લિયે એક અઝીમુશ્શાન મ-દની બહાર
આપ કે ગોશ ગુઝાર કી જાતી હૈ ચુનાન્ચે મીરપૂર નમ્બર 11
(ઢાકા, બંગલાદેશ) કે એક મુબલ્લિગે દા'વતે ઇસ્લામી કે બયાન
કા લુબ્બે લુબાબ હૈ કે મેં તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર
ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઇસ્લીમી કે “મ-દની માહોલ કે તહ્ત
હોને વાલે મ-દની તરબિયતી કોર્સ કે લિયે “ઈન્ફિરાદી કોશિશ”
કરને કે લિયે એક અલાકે મેં ગયા. એક ઇસ્લામી ભાઈ કો જૂંહી મેં ને
મ-દની તરબિયતી કોર્સ કી દા'વત પેશ કી તો વોહ બોલ ઉઠા : મેરે
ચેહરે પર પ્યારે આકા, મક્કી મ-દની મુસ્તફા ﷺ કી
મહબ્બત કી નિશાની યા'ની દાઢી શરીફ જો આપ દેખ રહે હૈં,

ફરમાને મુસ્તકા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा ठिक छो और वोह मुज पर दुइद शरीफ न पढे तो वोह लोगो में से कन्जूस तरीन शप्स है. (ज़िरीब)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ येહ દા'વતે ઇસ્લામી કે “મ-દની ચેનલ” કા ફૈઝાન હૈ, મ-દની ચેનલ પર એક રિક્કત અંગેઝ સુન્નતોં ભરા બયાન સુન કર નમાઝ કા પાબન્દ બના, દાઢી સજાઈ ઔર મેં ને કુરઆને પાક કી તા'લીમ હાસિલ કરના શુરૂઅ કર દી હૈ. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَىٰ اِحْسَانِهِ

મ-દની ચેનલ સુન્નતોં કી લાએગા ઘર ઘર બહાર

મ-દની ચેનલ સે હમેં કયૂં વાલિહાના હો ન પ્યાર

(વસાઈલે બખ્શિશ, સ. 338)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

મદની ચેનલ કે ઝરીએ ઝરૂરી ઉલૂમ હાસિલ કીજિયે

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! سَيِّحْنُ الله ! દા'વતે ઇસ્લામી કે “મ-દની ચેનલ” ને દુન્યા કે કઈ મમાલિક મેં સુન્નતોં કી ધૂમ મચા રખી હૈ, મ-દની ચેનલ કે ઝરીએ નેકિયાં બઢાને ઔર જન્નત દિલાને, ગુનાહ મિટાને ઔર જહન્નમ સે બચાને વાલે ઝરૂરી ઉલૂમ સીખને કો મિલતે હેં. ઝરૂરી ઉલૂમ કે હુસૂલ કી તરગીબ દેતે હુએ હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ બુરહાનુદ્દીન ઇબ્રાહીમ ઝરનૂજ علیہ رحمۃ اللہ القوی ફરમાતે હેં : يا'نِي أَفْضَلُ الْعِلْمِ عِلْمُ الْحَالِ وَأَفْضَلُ الْعَمَلِ حِفْظُ الْحَالِ “અફઝલ તરીન ઇલ્મ વોહ હોતા હૈ કે જો ઉમૂર ઉસ વક્ત દરપેશ હોં ઉન સે આગાહી હાસિલ કી જાએ ઔર અફઝલ તરીન અમલ અપને અહવાલ (યા'ની કૈફિયાત વ હાલ વ ચાલ) કી હિફાઝત કરના હૈ.” પસ એક મુસલ્માન પર ઉન ઉલૂમ કા જાનના બહુત ઝરૂરી હૈ જિન કી ઝરૂરત ઉસ કો અપની ઝિન્દગી મેં પડતી હૈ, ખ્વાહ વોહ કિસી ભી શો'બે સે તઅલ્લુક રખતા હો. (રાહે ઇલ્મ, સ.17) ઘર બૈઠે સુન્નતેં ઔર રોઝ મર્રા કી ઝરૂરત કા ઇલ્મે દીન હાસિલ કરને કે લિયે આપ ભી મ-દની ચેનલ દેખિયે ઔર દૂસરોં કો ભી ઇસ કી તરગીબ ફરમાઈયે.

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : اُسی شاپس کی ناک پاک آلود ہو جس کے پاس میرا جِیک હો और वोह मुझ पर दुरंदे पाक न पड़े. (حکم)

મ-દની ચેનલ મેં નબી કી સુન્નતોં કી ધૂમ હૈ

ઇસ લિયે શૈતાં લઈ રન્જૂર હૈ મગમૂમ હૈ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો! બયાન કો ઇખ્તિતામ કી તરફ લાતે

હુએ સુન્નત કી ફઝીલત और यन्द् सुन्नतें और आदाब बयान करने की सआदत હાસિલ કરતા હું. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્એ બઝમે હિદાયત, નોશએ બઝમે જન્નત صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને જન્નત નિશાન હૈ : जिस ने मेरी सुन्नत से मહब्बत की उस ने मुझ से मહब्बत की और जिस ने मुझ से मહब्बत की वोह जन्नत में मेरे साथ होगा.” (مشكاة المصابيح ج ١ ص ٥٥ حديث ١٧٥)

સીના તેરી સુન્નત કા મદીના બને આકા

જન્નત મેં પડોસી મુઝે તુમ અપના બનાના

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

“શાને ઇમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા” કે ઉન્નીસ હુરૂફ કી નિસ્બત

સે તેલ ડાલને और कंधी करने के 19 મ-દની ફૂલ

﴿1﴾ હઝરતે સય્યિદુના અનસ રَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હેં કે अल्लाह عَزَّوَجَلَّ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝઝહૂન અનિલ ઉયૂબ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સરે અક્દસ મેં અક્સર તેલ લગાતે और दाढ़ी मुबारक में कंधी करते थे और अक्सर सरे मुबारक पर कपड़ा रખते थे यहां तक के वोह कपड़ा तेल से तर रहता था (٤٠ ص) (الشَّامِلُ الْمُحَدَّثُ لِلتِّرْمِذِيِّ) મા’લૂમ હુવા “સરબન્દ” કા ઇસ્તિ’માલ સુન્નત હૈ, ઇસ્લામી ભાઈયોં કો ચાહિયે કે જબ ભી સર મેં તેલ ડાલેં, એક છોટા સા કપડા સર પર બાંધ લિયા કરેં, ઇસ તરહ اِنَّ اللّٰهَ عَزَّوَجَلَّ ટોપી और इमामा शरीफ तेल की आलू-दगी से काफ़ी हद तक महझूत रहेंगे. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ सगे

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جَلَى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ : जिस ने मुअज़ पर रोज़े जुमुआ दो सो बार दुइद पाक पढा उस के दो सो साल के गुनाह मुआज़ होंगे. (क़ुरान)

મદીના ગુફી عَنْهُ કા બરસહા બરસ સે “સરબન્દ” ઇસ્તિ’માલ કરને કા મા’મૂલ હૈ ﴿2﴾ ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : “جَلَى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ : जिस के बाल हों वोह उन का अहतिराम करे” (حدیث ۱۰۳ ص ۴ ج ۱۶۳) (أَشْعَةُ اللَّمَعَات ج ۳ ص ۱۱۷) या’नी उन्हें धोअे, तेल लगाअे और कंधी करे (۱۱۷ ص ۳ ج ۱۱۷) ﴿3﴾ હઝરતે સચ્ચિદ્વના નાફેઅ رضی اللہ تعالیٰ عنہ સે રિવાયત હૈ : હઝરતે સચ્ચિદ્વના ઇબ્ને ઉમર رضي الله تعالى عنهما દિન મેં દો મરતબા તેલ લગાતે થે (مُصَنَّف ابن أبي شَيْبَةَ ج ۶ ص ۱۱۷) બાલોં મેં તેલ કા બ કસરત ઇસ્તિ’માલ ખુસૂસન અહલે ઇલ્મ હઝરાત કે લિયે મુફીદ હૈ કે ઇસ સે સર મેં ખુશ્કી નહીં હોતી, દિમાગ તર ઓર હાફિઝા કવી હોતા હૈ ﴿4﴾ ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : “જબ તુમ મેં સે કોઈ તેલ લગાઅે તો ભવોં (યા’ની અબ્રૂઓં) સે શુરૂઅ કરે, ઇસ સે સર કા દર્દ દૂર હોતા હૈ” (الْجَامِعُ الصَّغِيرُ لِلشُّوْطَى ص ۲۸ ج ۳۶۹) ﴿5﴾ “કન્ઝુલ ઉમ્માલ” મેં હૈ : પ્યારે પ્યારે આકા, મક્કી મ-દની મુસ્તફા ﷺ જબ તેલ ઇસ્તિ’માલ ફરમાતે તો પહલે અપની ઉલટી હથેલી પર તેલ ડાલ લેતે થે, ફિર પહલે દોનોં અબ્રૂઓં પર ફિર દોનોં આંખોં પર ઓર ફિર સરે મુબારક પર લગાતે થે (كَنْزُ الْعَمَال ج ۷ ص ۴۶ رقم ۱۸۲۹۰) ﴿6﴾ “ત-બરાની” કી રિવાયત મેં હૈ : સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર ﷺ જબ દાઢી મુબારક કો તેલ લગાતે તો “અન્ફકહ” (યા’ની નિચલે હોંટ ઓર ઠોડી કે દરમિયાની બાલોં) સે ઇબ્તિદા ફરમાતે થે (الْمُعْجَمُ الْأَوْسَطُ لِلطَّبْرَانِي ج ۵ ص ۳۶۶ ج ۷۲۹) ﴿7﴾ દાઢી મેં કંધી કરના સુન્નત હૈ (أَشْعَةُ اللَّمَعَات ج ۳ ص ۱۱۶) ﴿8﴾ બિગૈર બિસ્મિલ્લાહ પઢે તેલ લગાના ઓર બાલોં કો ખુશ્ક ઓર પરાગન્દા (યા’ની બિખરે હુઅે) રખના ખિલાફે સુન્નત હૈ ﴿9﴾ હદીસે પાક મેં હૈ : જો બિગૈર બિસ્મિલ્લાહ પઢે તેલ લગાઅે તો 70 શયાતીન ઉસ કે સાથ શરીક હો જાતે હેં

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરુદ શરીફ પઢો અલ્લાહ તુમ પર રહમત ભેજેગા.

(અબુ દાઉદ)

﴿10﴾ عَمَلُ الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ لَابْنِ السَّنَى ج (ص ૩૧૭ حدیث ૧૧૩) ઈસ્લામ હઝરતે સચ્ચિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ تَوَالِي નકલ કરતે હૈં, હઝરતે સચ્ચિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ફરમાતે હૈં : એક મરતબા મોમિન કે શૈતાન ઔર કાફિર કે શૈતાન મેં મુલાકાત હુઈ, કાફિર કા શૈતાન ખૂબ મોટા તાઝા ઔર અચ્છે લિબાસ મેં થા. જબ કે મોમિન કા શૈતાન દુબલા પતલા, પરાગન્દા (યા'ની બિખરે હુએ) બાલોં વાલા ઔર બરહના (યા'ની નંગા) થા. કાફિર કે શૈતાન ને મોમિન કે શૈતાન સે પૂછા : આખિર તુમ ઇતને કમઝોર કયૂં હો ? ઉસ ને જવાબ દિયા : મેં એક એસે શખ્સ કે સાથ હૂં જો ખાતે પીતે વક્ત બિસ્મિલ્લાહ શરીફ પઢ લેતા હૈ તો મેં ભૂકા વ પ્યાસા રહ જાતા હૂં, જબ તેલ લગાતા હૈ તો બિસ્મિલ્લાહ શરીફ પઢ લેતા હૈ તો મેરે બાલ પરાગન્દા (યા'ની બિખરે હુએ) રહ જાતે હૈં. ઇસ પર કાફિર કે શૈતાન ને કહા : મેં તો એસે કે સાથ હૂં જો ઇન કામોં મેં કુછ ભી નહીં કરતા લિહાઝા મેં ઉસ કે સાથ ખાને પીને, લિબાસ ઔર તેલ લગાને મેં શરીફ હો જાતા હૂં (أَحْيَاءُ الْعُلُوم ج ૩ ص ૬૦) ﴿11﴾ તેલ ડાલને સે કબ્લ “بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ” પઢ કર તેલ કી શીશી વગૈરા મેં સે ઉલટે હાથ કી હથેલી મેં થોડા સા તેલ ડાલિયે, ફિર પહલે સીધી આંખ કે અબ્રૂ પર તેલ લગાઈયે ફિર ઉલટી કે, ઇસ કે બા'દ સીધી આંખ કી પલક પર. ફિર ઉલટી પર, અબ સર મેં તેલ ડાલિયે. ઔર દાઢી કો તેલ લગાએ તો નિચલે હોંટ ઔર ઠોડી કે દરમિયાની બાલોં સે આગાઝ કીજિયે ﴿12﴾ સરસોં કા તેલ ડાલને વાલા ટોપી યા ઇમામા ઉતારતા હૈ તો બા'ઝ અવકાત બદબૂ કા ભપકા નિકલતા હૈ લિહાઝા જિસ સે બન પડે વોહ સર મેં ઉમ્દા ખુશબૂદાર તેલ ડાલે, ખુશબૂદાર તેલ બનાને કા એક આસાન તરીકા યેહ ભી હૈ કે ખોપરે કે તેલ કી શીશી મેં અપને પસન્દીદા ઇત્ર કે ચન્દ કતરે ડાલ કર હલ કર

લીજીયે, ખુશબૂદાર તેલ તય્યાર હૈ. સર ઔર દાઢી કે બાલોં કો વક્તન ફ વક્તન સાબૂન સે ધોતે રહિયે ﴿13﴾ ઔરતોં કો લાઝિમ હૈ કે કંધી કરને મેં યા સર ધોને મેં જો બાલ નિકલેં ઉન્હેં કહીં છુપા દેં કે ઉન પર અજનબી (યા'ની એસા શપ્સ જિસ સે હમેશા કે લિયે નિકાહ હરામ ન હો) કી નઝર ન પડે (બહારે શરીઅત, હિસ્સા : 16, સ. 92) ﴿14﴾ ખા-તમુલ મુર-સલીન, રહમતુલ્લિલ આ-લમીન صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને રોઝાના કંધી કરને સે મન્અ ફરમાયા. (۱۷۱۲ حدیث ۹۳ ص ۳۴ ترمذی) યેહ નહ્ય (યા'ની મુમા-ન-અત મકરૂહે) તન્જીહી હૈ ઔર મક્સદ યેહ હૈ કે મર્દ કો બનાવ સિંઘાર મેં મશગૂલ ન રહના યાહિયે (બહારે શરીઅત, હિસ્સા : 16, સ. 235) ઇમામ મુનાવી (فَيْصُ الْقَوَائِدِ ۱ ص ۴۰۴) ફરમાતે હૈ : જિસ શપ્સ કો બાલોં કી કસરત કી વજહ સે ઝરૂરત હો વોહ મુત્લકન રોઝાના કંધી કર સક્તા હૈ (فَيْصُ الْقَوَائِدِ ۱ ص ۴۰۴) ﴿15﴾ બારગાહે ર-ઝવિયત મેં હોને વાલે સુવાલ વ જવાબ મુલા-હઝા હોં, સુવાલ : કંધા દાઢી મેં કિસ કિસ વક્ત કિયા જાએ ? જવાબ : કંધે કે લિયે શરીઅત મેં કોઈ ખાસ વક્ત મુકર્રર નહીં હૈ એ'તિદાલ (યા'ની મિયાના રવી) કા હુકમ હૈ, ન તો યેહ હો કે આદમી જિન્નાતી શકલ બના રહે ન યેહ હો કે હર વક્ત માંગ ચોટી મેં ગિરિફતાર (ફતાવા ર-ઝવિયા, જિ. 29, સ. 92, 94) ﴿16﴾ કંધી કરતે વક્ત સીધી તરફ સે ઇબ્તિદા કીજીયે યુનાન્યે ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિ-દતુના આઈશા સિદ્દીકા (صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ફરમાતી હેં : સરકારે રિસાલત (صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) હર કામ મેં દાઈ (યા'ની સીધી) જાનિબ સે શુરૂઅ કરના પસન્દ ફરમાતે યહાં તક કે જૂતા પહનને, કંધી કરને ઔર તહારત કરને મેં ભી (بُخَارِي ۱ ص ۸۱ حدیث ۱۶۸) શારેહે બુખારી હઝરતે અલ્લામા બદરુદ્દીન એની હ-નફી (صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ઇસ હદીસે પાક કે તહત લિખતે હેં : યેહ તીન ચીઝેં બતૌરે મિસાલ ઇર્શાદ ફરમાઈ ગઈ વરના હર કામ જો ઇઝત

કરમાને મુસ્તહબ : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ જો મુઝ પર એક દુરૂદ શરીફ પઢતા હે અલલાહ ઁસ કે લિયે એક કીરાત અજ લખતા હે ઔર કીરાત ઉહુદ પહાડ જિતના હે. (મવાઝિન)

ઔર બુઝુર્ગી રખતા હે ઁસે સીધી તરફ સે શુરૂઅ કરના મુસ્તહબ હે જૈસે મસ્જિદ મેં દાખિલ હોના, લિબાસ પહનના, મિસ્વાક કરના, સુરમા લગાના, નાખુન તરાશના, મૂંછેં કાટના, બગલોં કે બાલ ઉતારના, વુઝૂ, ગુસ્લ કરના ઔર બૈતુલ ખલા સે બાહર આના વગૈરા ઔર જિસ કામ મેં યેહ બાત નહીં જૈસે મસ્જિદ સે બાહર આને, બૈતુલ ખલા મેં દાખિલ હોને, નાક સાફ કરને, નીઝ શલવાર ઔર કપડે ઉતારતે વક્ત બાઈં (યા'ની ઉલટી તરફ) સે ઇન્તિદા કરના મુસ્તહબ હે (عَمْدَةُ الْقَارَى ۲ ص ۶۷) ﴿17﴾ નમાઝે જુમુઆ કે લિયે તેલ ઔર ખુશ્બૂ લગાના મુસ્તહબ હે (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 774, મક-ત-બતુલ મદીના કરાચી) ﴿18﴾ રોઝે કી હાલત મેં દાઢી મૂંછ મેં તેલ લગાના મકરૂહ નહીં મગર ઇસ લિયે તેલ લગાયા કે દાઢી બઢ જાએ, હાલાંકે એક મુશ્ત (યા'ની એક મુઢી) દાઢી હે તો યેહ બિગૈર રોઝે કે ભી મકરૂહ હે ઔર રોઝે મેં બ દ-ર-જાએ ઔલા (ઐઝન, સ. 997) ﴿19﴾ મય્યિત કી દાઢી યા સર કે બાલ મેં કંધી કરના, ના જાઈઝ વ ગુનાહ હે. (دَرْمُخْتَار ج ۳ ص ۱۰۴ دارالمعرفة بيروت)

તેલ કી બૂંદેં ટપકતી નહીં બાલોં સે રઝા

સુબહે આરિઝ પે લુટાતે હૈં સિતારે ગેસૂ (હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ દો કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ બહારે શરીઅત હિસ્સા 16 ઔર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઔર આદાબ” હદિય્યતન હાસિલ કીજિયે ઔર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિય્યત કા એક બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઇસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હે.

લૂટને રહમતેં કાફિલે મેં યલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં યલો

હોંગી હલ મુશ્કિલે કાફિલે મેં યલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં યલો

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّد

